

Põltsamaa vald saab kaks uut aukodanikku ja neli teenetemärgi kavaleri

Põltsamaa valla aunime-tus „Põltsamaa valla auko-danik“ on Põltsamaa valla kõrgeim autasu, mis omis-tatakse vallapoolse erili-se austusavaldusena elu-töö eest, Põltsamaa vallale osutatud pikaajaliste välja-paistvate teenete eest.

SIRJE JÕEMAA

Sirje Jõemaa asus Adavere põhikooli direktorina tööle 2006. aastal. Tema juhtimise all on kujunenud Adavere koolist ühtehoidva kollektiivi ning omanäoliste traditsioonidega kool. Tema juhtimisel ühendati Adavere põhikool ja Adavere lasteaed. Algu oli raske, kuid Sirje suutis koolist ja lasteaiast kujundada ühtse ning toimiva meeskonna. Sirje on väga põhjalik ja uuendus-meelne, sõbralik, empaatiline ning humoorikas. Kui ta näeb probleeme või vajaka-jäämisi, oskab need lahenda-da nii, et keegi ennast halvasti ei tunne, aga töö saab korral-likult tehtud. Sirje on tegut-senud aastaid Adavere alevi-ku heakorra nimel, tema eestvedamisel ning osavõ-tul on igal aastal tehtud korda mõisapark.

HELI AIAOTS

Heli Aiaots alustas tööd Põlt-samaa ühisgümnaasiumis 1979. aastal ajaloo ja ühis-konnaõpetuse õpetajana. Ta

osaleb aktiivselt kooli aren-dustegevuses, on olnud kooli metoodikanõukogu liige ja selle juht. 2002. aastal sai Heli Aiaots Eesti Vabariigi aasta õpetaja tiitli. Oma töös on ta alati pööranud palju tähele-panu koduloolisusele ja kodu-koha ajaloole, sidudes selle-ga oma tundides võimali-kult paljud teemad. Tänu Heli süsteemsele infokogumisele ja -talletamisele on koonda-tud palju Põltsamaa (haridus) ajalugu. Heli juhendamisel on õpilased osalenud edukalt piirkondlikel ja vabariiklikel olümpiaadidel. Ta on õpilas-te, vilistlaste ja kolleegide seas hinnatud ja tunnustatud õpetaja, kelle arvamust ooda-takse, hinnatakse ja sellega arvestatakse.

Põltsamaa valla teenete-märk on Põltsamaa val-la poolt antav autasu, mis omistatakse üldjuhul Põlt-samaa vallast pärit või Põltsamaa vallas elavate-le ja/või töötavatele füüsi-listele isikutele, kes oma töö ja tegevusega on olu-liselt kaasa aidanud Põlt-samaa valla arengule või kes on silma paistnud min-gi konkreetse Põltsamaa valla jaoks olulise saavutu-sega.

EGLE OJA

Põltsamaa Vallavara OÜ juha-

tuse liikmena on Egle Oja oma töö ja tegevusega oluli-selt kaasa aidanud Põltsa-maa valla arengule. Egle panus Põltsamaa lossikom-pleksi arendamisse on märki-misväärne. Egle on algatanud ja juhtinud paljusid arendus-projekte, mille tulemusel ja pärast pea neli aastat kestnud ehitustöid avati 2023. aastal Põltsamaa lossikompleks külastajatele. Tänu restau-reerimisele on taas kasutu-sele võetud kompleksi kaks ajaloolist hoonet, korrasta-tud on ka lossihoov ja rajatud uus laululava. Egle eestveda-misel tehtud tööde tulemu-sel on väravahoone saanud külastuskeskuseks, kus saab tutvuda lossikompleksi seits-me ja poole sajandi pikku-se ajalooa. Egle on öelnud: „Kogukonna jaoks on see kindlasti üks ammuse unistu-se täitumine.“

VILLU SINIMETS

Villu Sinimets on sündinud, kasvanud, õppinud, kodu ja pere rajanud ning oma tööd ja tegemised sisse seadnud Põltsamaa vallas. Üle kahe-kümne aasta on Villu olnud vallas bussijuht. Villul on suur osa kanda liikluskul-tuuri õpetamisel, eriti kooli-ja lasteaiastelastele. Et ta ise on liikluses korrektne, õpitak-se temalt, kuidas ja miks on vajalik mingil moel käituda,

eeskirjadest ja turvanõue-test kinni pidada. Tänu laiale silmaringile pakub ta väljasõi-tudel lisaks bussijuhtiks olemi-sele ka giiditeenust. Ta on alati abivalmis – aidates last, ligimest või sotsiaaltranspor-ti osutades puudega inimest või eakat. Villu on kogu-konnahing. Ta on aktiiv-selt panustanud vabataht-likuna päästealasesse tege-vusse alates 2012. aastast ja kuulub Puurmani Priitaht-likku Päästeseltsi. Villu koos oma ühtehoidva perega on rajanud koduvalda ilusa kodu, mida on Eesti Vabariigi presi-dent 2018. aastal tunnusta-nud kauni kodu tiitliga. Villu on mälumängur, kes laia silmaringi ja ajalooteadmis-tega on hinnatud meeskonnaliige Puurmanis korral-datud mälumängusarjades. Lisaks lööb ta kaasa Puur-mani rahvamaja tegemistes, lauldes meeskvartetis.

LEMBIT PAAL

Lembit Paali panus kolman-da sektori, avaliku sekto-ri ja ettevõtluse arengusse on väga suur. Lembitu juhi-tud ettevõtte AS Pajusi ABF on suurim tööandja Paju-si piirkonnas. Tema arenda-tud Loopre-Lepiku ratsatalu on toonud Loopre külla eri-ilmelisi sündmusi ning võima-lusi ratsutamise tegelemi-seks. Oma töö- ja juhtimis-

oskusi rakendab ta edukalt Põltsamaa Vallavara juhatu-se liikmena Põltsamaa lossi arendamisel. Tema analüüsi-võime ja oskus arenguid ette planeerida, näha suurt pilti on olnud abiks õigete otsuste tegemisele. Lembitu harras-tustest on märkimisväärsed huvid vanavara ja muusi-ka vastu. Erinevatel aegadel on Lembit mänginud mitmeid pille. Tema suureks hobiks on lõõtspilli mängimine. Ajaloo-huvi on andnud Lembitu-le soovi ja võimalused teha korda mitu Pajusi mõisa-südames olevat hoonet ning eest vedada Põltsamaa lossi arendust.

VILJO EMAJÕE

Pikaajalise silmapaistva töö eest OÜ-s Põltsamaa Vesi. Viljo erakordne abivalmi-dus ja sõbralikkus annab alati võimalusi mistahes problee-mi lahendamiseks, olene-mata päevast või kellaajast. Lisaks tunnevad Viljot kõik põltsamaalased kui tulihinge-list spordimeest, endist tipp-jooksjat. Ta on aastaid aida-nud korraldada Põltsamaa jõe suve- ja talimänge. Samu-ti on ta asendamatu vaba-tahtlik abiline Põltsamaa linna uisuväljaku tegemisel. Mängib aastaringelt võrkpalli ja talvel jäähokit. Tema peres üles kasvatatud neli tegusat last.

Tunnustused antakse üle 23. veebruaril algusega kell 19 Põltsamaa kultuurikeskuses toimuval Eesti Vabariik 105 ja Põltsamaa vald 5 pidulikul kontsert-aktusel.

JÕGEVAMAA TEENETEMÄRGID 2024 SAAJAD ON SELGUNUD!

Teenetemärkide eesmärk on märgata ja tunnustada neid inimesi, kes on panustanud oma tegemistega Jõgeva-maa arengusse.

Jõgevamaa hõberist an-takse isikule Jõgeva maakonnale osutatud teenete ja saavutuste tunnustami-seks või Jõgeva maakonna jaoks olulise saavutuse tun-nustamiseks. Jõgevamaa hõberisti pälvib 2024. aastal **Egle Oja**.

Jõgevamaa kuldrist an-takse isikule Jõgeva maakonnale osutatud eriliste teenete ja väljapaistvate saa-vutuste tunnustamiseks. Kuldristi pälvib 2024. aastal **Lembit Paal**.

Põltsamaal tunnustatakse

Lossi avamine. FOTO: Ellar Sügiste

AASTA TEGU 2023

Põltsamaa lossi renoveerimine ja taasavami-ne – Põltsamaa lossikompleksi rajamist alusta-ti juba 13. sajandil. Algselt ordulinnuseks ehi-tatud kaitserajatis on hiljem olnud nii kuninga-loss kui ka rokokoo stiilis palee, mille ainu-laadsed interjöörid hävisid 1941. aasta sõja-põlengus. Põltsamaa lossi on alates 1970. aasta-test korduvalt korrastatud, kuid suuremahuli-sed taastamistööd valmisid 2023. aasta suvel. Põltsamaa loss pakub nüüd mitmekesist külas-tuselamust. Avatud on lossitorn, konvendi- ja väravahoone, kust leiab lossi ajalugu tutvusta-va uhke ekspositsiooni. Lossitornis vaateplat-

vormilt avaneb ilus vaade üle linna. Lossiõuel töötavad käsitöökodad ja restoran. Lossi taas-tamistööd on 2023. aastal pälvitud mitmeid väärikaid tunnustusi – Muinsuskaitseame-ti aasta tegu, Kultuurkapitali arhitektuurivald-konna peapreemia, Jõgevamaa turismitegija.

Jõgevamaa laulu- ja tantsupidu. FOTO: Lea Pihlak

AASTA SÜNDMUS 2023

Jõgevamaa laulu- ja tantsupidu „Kolme kandi lood“ toimus 3. juunil 2023 algusega Põltsa-maa lossihoovis. Põltsamaa valla noor tantsu-pedagoog Anette Ant võitis laulu- ja tantsupeo ideekonkursi. „Kolm on maagiline number – ajast aega on koos elanud kolm põlvkonda,

kolmnurk on kõige tugevam kujund, kolm on kohtu seadus jne. Ka meie Jõgevamaal on kolm valda: Põltsamaa, Jõgeva ja Mustvee. Põltsa-maa piirkond oma lossi ja roosidega, Jõgeva raudtee ja külmapealinna tiitliga ning Mustvee oma mitmekihilise kultuuri ja Peipsi järvega – kokku saab Jõgevamaa. Koos kolmekesi anna-me mitmekesise ja rikkusi täis terviku, väärtustades oma juuri, kultuuri ja traditsiooni“. Nii sündiski idee Jõgevamaa laulu- ja tantsupi-du „Kolme kandi lood“.

Põltsamaa Playback. FOTO: Harry Tiits

AASTA NOORTE TEGU 2023

Playback Show on üritus, kus Põltsamaa valla

koolide õpilased koostavad kavad enda valitud artistide taasesitamiseks. Lõpuks formeerub kõikidest esitustest üks suurrkontsert, mis on kokku pandud õpilaste endi koostatud kavadest. Etteastetele lisaks on õhtu üles ehitatud koos meelelahutusliku programmiga, kust ei puudu ka tabavad žürii kommentaarid ja green room'i melu ning tegevused. Sellel õhtul on kõik lavale astuvad inimesed suurte staaride kingades.

President tunnustab tänavu teenetemärgiga 151 inimest, nende hulgas ka Põltsamaa valla kodanikke.

President Alar Karis tunnustab tänavu vaba-riigi aastapäeval riikliku teenetemärgiga 151 ini-mest. Iseseisvuspäeva eel annab Eesti Vabariik oma kõrgeima tänu – riigi teenetemärgi – inimestele, kelle igapäevane tegevus laob järjest uusi kihte Eesti hoolivuse, märkamise ja kaitstu-se sein, kirjutas president Alar Karis riigi teene-temärkide andmise otsuse eessõnas. Valge-tähe V klassi teenetemärgi saajaks on Põltsa-maa Kangrukoja perenaine ja vaibakunstnik ning kohaliku kultuuriel üks eestvedajaid **Kers-ti Pook**. Valgetähe IV klassi teenetemärgi saa-jaks on **Eve Eischmidt**, kes on ka Pajusi Küla Seltsi liige.

ÜLEVAADE VALLAVOLIKOGU ISTUNGITEST

PÕLTSAMAA VALLAVOLIKOGU II KOOSSEISU

28. ISTUNG TOIMUS 25. JAANUARIL 2024 PÕLTSAMAA KULTUURIKESKUSES

Istungil osales 19 volikogu liiget, puudus 2 volikogu liiget.

Istungi päevakorras oli 9 punkti.

1. Toimus valla 2024. aasta eelarve eelnõu 2. lugemine. Volikogu toetas kõiki eelarve eelnõule esitatud muudatusettepanekuid. Eelarve on kavas vastu võtta järgmisel valla-volikogu istungil 15. veebruaril.

2. Otsustati Põltsamaa linnas, Lille tänav 2/3 asuva hoone energiatõhususe parendamiseks esitada taotlus kohaliku omavalitsuse hoonete energiatõhusamaks muutmise meetmesse. Otsustati garanteerida projekti omafinantseering Põltsamaa valla eelarvelistest vahenditest kogusummas kuni 260 000 eurot.

3. Otsustati anda Põltsamaa Vallavara OÜ-le laenu summas 180 000 eurot projektide „Põltsamaa liginullenergia lasteaiahoone ehitamine“ ja „Põltsamaa lossikompleksi külastuskeskkonna arendamine“ elluviimiseks. Laen makstakse tagasi pärast projektide toetusmaksete laekumist hiljemalt 31.12.2025.

4. Otsustati võõrandada otsustuskorras Põltsamaa vallale kuuluv Põltsamaa linnas asuv Kannikese tn 16 kinnisasi hinnaga 1150 eurot selle hoonestajatele.

5. Kinnitati volikogu revisjonikomisjoni 2024. aasta tööplaan.

6. Otsustati anda Põltsamaa valla aukodaniku nimetus Heli Aiaotsale ja Sirje Jõemaale. Põltsamaa valla teenetemärk otsustati anda Egle Ojale, Lembit Paalile, Viljo Emajõe ja Villu Sinimetsale.

7. Otsustati autasustada Marten Liivi silmapaistvate sportlike tulemuste eest Euroopa 2024. aasta kiiruisutamise meistri-

võistlustel preemiaga 6000 eurot.

8. Komisjoni esimees Indrek Eensalu andis ülevaate volikogu kultuuri- ja spordikomisjoni 2023. aasta tööst.

9. Kuulati vallavanem Karro Külaurme ülevaadet vallavalitsuse tegevuse kohta.

Istungi ülekannet saab järele vaadata Põltsamaa valla veebilehel.

PÕLTSAMAA VALLAVOLIKOGU II KOOSSEISU

29. ISTUNG TOIMUS 15. VEEBRUARIL PÕLTSAMAA KULTUURIKESKUSES

Istungil osales 18 volikogu liiget, puudus 3 volikogu liiget.

Istungi päevakorras oli 5 punkti.

1. Võeti vastu Põltsamaa valla 2024. aasta eelarve.

2. Otsustati Kannikese tänava hoonestusõiguste 2024. aasta tasude muutmise.

3. Majandusosakonna juhataja Kersti Paas andis ülevaate käimasolevatest planeeringutest vallas.

4. Volikogu sotsiaalkomisjoni esimees Merle Mölder andis ülevaate sotsiaalkomisjoni 2023. aasta tööst.

5. Kuulati vallavanem Karro Külaurme ülevaadet vallavalitsuse tegevuse kohta.

Istungi ülekannet saab järele vaadata Põltsamaa valla veebilehel.

Järgmine vallavolikogu istung toimub 21. märtsil Põltsamaa kultuurikeskuses.

Kõigi Põltsamaa Vallavolikogu otsuste, määruste ja protokollidega on võimalik tutvuda Põltsamaa valla veebilehel www.poltsamaa.ee asuvas dokumendiregistris. Vallavolikogu määrused avaldatakse elektroonses Riigi Teatajas www.riigiteataja.ee.

ÜLEVAADE VALLAVALITSUSE ISTUNGITEST

22.01.2024 ISTUNG

• Hüvitati kannatanule valla teel olnud lõõkaugust sõidukile tekkinud kahju.

• Anti Põltsamaa Vallavara OÜ-le nõusolek Jõgeva maakonnas Põltsamaa vallas Esku külas Võhma tee 10 kinnistu võõrandamiseks enampakkumise korras alghinnaga 70 000 eurot.

• Otsustati korraldada Tõrakese kvartali detailplaneeringu täiendav avalik väljapanek ajavahemikus 12.-25.02.2024 Põltsamaa vallavalitsuses, Põltsamaa raamatukogus ja Põltsamaa valla veebilehel www.poltsamaa.ee. Korralduse ja Tõrakese kvartali detailplaneeringuga on võimalik tutvuda tööpäevadel Põltsamaa vallavalitsuses (Lossi tn 9, 48104 Põltsamaa, info@poltsamaa.ee, tel 776 8550) ja Põltsamaa valla veebilehel <https://www.poltsamaa.ee/torukese-kvartal>.

• Seati tähtajatü ja tasuta sundvaldus Põltsamaa vallas Väike-Kamari külas asuval Kanalikalda kinnisasjale (kinnistu registriosa nr 2569435, 2569535, 2569635, 2569735, 2569835, 2569935, 2570035, 2570135, katastritunnus 61604:001:0057, pindala 6369 m², sihtotstarve 100% elamumaa) Enefit Connect OÜ kasuks. Sundvalduse ligikaudne pindala on 15 m².

• Seati tähtajatü ja tasuta sundvaldus Põltsamaa vallas Põltsamaa linnas Sõpruse pargi kinnisasjale (registriosa nr 15899250, katastritunnus 61801:001:0323) ja Paju tänava kinnisasjale (registriosa nr 18579850, katastritunnus 61801:001:0747) Elektrilevi OÜ kasuks. Sõpruse pargi kinnisasjale seatava sundvalduse pindala on ca 138 m², Paju tänava kinnisasjale seatava sundvalduse pindala on ca 171 m².

• Kinnitati 2024. aasta Põltsamaa valla huvihariduse ja huvitegevuse kava.

• Anti heakskiit volikogu otsuste eelnõule „Kannikese tänava hoonestusõiguste 2024. aasta tasude muutmise“.

29.01.2024 ISTUNG

• Muudeti Põltsamaa vallas Arisvere külas asuvate katastriüksuste 57301:001:0007 ja 57301:001:0008 koha-aadresse. Kü nr 57301:001:0007 koha-aadress Jõgeva maakond, Põltsamaa vald, Arisvere küla, Lambasaare muudeti ja uueks nimeks on Jõgeva maakond, Põltsamaa vald, Arisvere küla, Rajapõllu. Kü nr 57301:001:0008 koha-aadress Jõgeva maakond, Põltsamaa vald, Arisvere küla, Lambasaare muudeti ja uueks nimeks on Jõgeva maakond, Põltsa-

maa vald, Arisvere küla, Salumäe.

• Nõustuti Jõgeva maakonnas Põltsamaa vallas Arisvere külas Lambasaare katastriüksuse (katastritunnus 57301:001:0243) jagamisega kolmeks katastriüksuseks ning määrati neile koha-aadress ja sihtotstarve.

• Määrata Jõgeva maakonnas Põltsamaa vallas Põltsamaa linnas Lossi tn 9c asuva garaaži teenindusmaa suurus ning selle maa maksustamishind, koha-aadress ja sihtotstarve ning nõustuti selle maa riigi omandisse jätmisega

• Anti heakskiit volikogu otsuste eelnõule „Lahavere päikesepargi detailplaneeringu algatamata jätmise“.

12.02.2024 ISTUNG

• Kehtestati Kingu tänav 10 katastriüksuse ja selle lähiala detailplaneering.

• Nõustuti Jõgeva maakonnas Põltsamaa vallas Põltsamaa linnas Linnu tn 6 katastriüksuse jagamisega kaheks katastriüksuseks ning määrati neile koha-aadressid ja sihtotstarbed.

• Nõustuti Jõgeva maakonnas Põltsamaa vallas Laasme külas Väetisehoidla katastriüksuse jagamisega kaheks katastriüksuseks ning määrati neile koha-aadressid ja sihtotstarbed.

• Nõustuti Jõgeva maakonnas Põltsamaa vallas Pajusi külas Risti katastriüksuse jagamisega kaheks katastriüksuseks ning määrati neile koha-aadressid ja sihtotstarbed.

• Nõustuti Jõgeva maakonnas Põltsamaa vallas Väljataguse külas Kadariku katastriüksuse jagamisega kaheks katastriüksuseks ning määrati neile koha-aadressid ja sihtotstarbed.

• Otsustati anda kahele ettevõtjale rendile kaks Lustivere kultuurimajas esimesel korrusel asuvat mitteleurumi.

• Tunnistati kehtetuks Põltsamaa Vallavalitsuse 03.07.2022 korralduse nr 2-3/2023/144 „Hajaasustuse programmi taotluste tingimuslik rahuldamine“ punkt 1.5. tagasiulatavalt haldusakti jõustumisest arvates, kuna üks taotleja loobus toetusest.

• Kinnitati Põltsamaa vallas Mällikvere külas Karja tn 8 kinnistu enampakkumise tulemus ja tunnistati edukaks eraisiku pakkumine summas 12 870 eurot.

Nende ja teiste vallavalitsuse korraldustega on võimalik tutvuda Põltsamaa valla dokumendiregistris, millele leiab viite veebilehelt www.poltsamaa.ee

Kingu tn 10 katastriüksuse ja selle lähiala detailplaneeringu kehtestamine

Põltsamaa Vallavalitsus teatab, et on 12.02.2024 korraldusega nr 2-3/2024/28 kehtestanud Põltsamaa linnas Kingu tänav 10 kinnistu (katastritunnus 61801:001:0082) ja selle lähiala detailplaneeringu. Planeeringu on koostanud Ruumi Grupp OÜ, 28.11.2023, töö nr: DP-11/07-2023.

Planeeringuala suurus on ca 1 ha ning see asub Põltsamaa linna kirdepoolses servas elamuala ja kalmistu vahelisel alal ja on hoonestamata. Detailplaneeringu peamine eesmärk on Kingu tn 10 katastriüksuse jagamine neljaks elamukrundiks ja elamute püstitamiseks ehitusõiguse määramine. Lisaks lahendatakse planeeringuala heakorrastus, haljastus, juurdepääsuteed, parkimine, tehnovõrkudega varustamine ja servitute seadmise vajadus.

Detailplaneeringu võimaliku realiseerumise korral on majanduslikud mõjud positiivsed – uued elanikud ja rohkem tarbimist, heakorras-

tatud piirkond ja ümbritseva kinnisvara väärtuse tõus. Negatiivne mõju kultuurilisele keskkonnale puudub. Detailplaneeringu realiseerimisega kaasnev peamine positiivne sotsiaalne mõju on piirkonda uute elanike lisandumine. Negatiivne ajutine mõju sotsiaalsele keskkonnale avaldub eelkõige ehitusperioodil. Negatiivne mõju keskkonnale puudub.

Kingu tn 10 katastriüksuse ja selle lähiala detailplaneeringu ülevaate leiab Põltsamaa valla kodulehelt: <https://www.poltsamaa.ee/web/guest%20/kingu-tn-10-katastriuksuse-ja-selle-lahiala-detailplaneering>. Täiendavat infot planeeringu kohta annab Põltsamaa Vallavalitsuse planeeringuspetsialist Kertu Anni tel 5309 6850 ja/või e-postil kertu.anni@poltsamaa.ee.

Tõrakese kvartali detailplaneeringust

Põltsamaa Vallavalitsusel on töös laiemat avaliku huvi äratanud Tõrakese kvartali detailplaneering, mis osaliselt jääb Tõrakese parkmetsa alale ja mille eesmärk on luua Põltsamaa valda uusi kvaliteetse elukeskkonnaga kodu rajamise võimalusi. Andmaks täiendava võimaluse detailplaneeringu protsessi huvilistele planeeringulahenduse osas kaasa rääkida, toimub Tõrakese kvartali detailplaneeringu teine avalik väljapanek perioodil 12.-25.02.2024.

2023. aasta novembrikuus tellis Põltsamaa Vallavalitsus Tõrakese parkmetsa kohta maastikulahenduse eksperthinnangu. Eesmärk oli teada saada, kuidas võimalik elamuarendus mõjutaks parkmetsa toimimist tervikuna, parkmetsa sidusust Põltsamaa üldise rohestruktuuriga ning millised võiks olla võimalike negatiivsete mõjude leevendusmeetmed. Koos analüüsiga valmis eraldiste kaupa väga detailne puistu analüüs, mis on tulevikus kruntide väljaarendamisel haljastuse inventuuri ja haljastusprojektide aluseks. Viimase kaudu tagatakse maksimaalne kõrghaljastuse säilimine ja on täidetud muud eksperthinnanguga selgunud tingimused, mis aitavad Tõrakese parkmetsa elujõulisena hoida ka planeeringuala puudutavas osas.

Teisele avalikule väljapanekule suunatud uuendatud planeeringulahendus võtab enda alla lammutatud Tõrakese lasteaia maa-ala ning varasemate aastatega juba läbi raiutud (ohutusraie jms), väheväärtusliku ja piirkonna elanike poolt kasutusse võetud Metsa tänava äärse ala. Tuginedes nimetatud eksperthinnangule ja võttes osaliselt arvesse esimese avaliku väljapaneku käigus ja avalikul arutelul esitatud arvamusi on planeeringuala vähendatud. Varasema 22 elamukrundi asemel nähakse uuendatud planeeringulahendusega ette 19 elamukrunti.

Eksperthinnangu koostamise käigus tuvastati, et Tõrakese parkmetsas kasvab III kategooria kaitsealune liik – künnapuu. Selle liigi kasvukoht koos arvestatava puhveralaga jääb uuendatud planeeringualast välja. Põltsamaa Vallavalitsusele teadaolevalt Tõrakese parkmetsas rohkem kaitsealuseid liike ei kasva ega ela. Samas on detailplaneeringu menetlusprotsessis korduvalt mainitud erinevaid kaitsealuseid taime- ja loomaliike, kes seal peaksid kasvama ja elama. Mainitud on näiteks orhideed, karulauku, roomavat akakapsast, kodukakku ja nahkhiirt. Selle info baasil palus Põltsamaa Vallavalitsus Keskkonnaametil esitada seisukoht, kas ja milliseid loodusväärtuste uuringuid peaksime planeeringuala suurus arvesse võttes tegema. Selgus, et otsest kohustust planeeringualal uuringuid teha ei ole, kuid arvestada tuleks eelkõige taimestiku, linnustiku, kahepaiksete ja nahkhiirtega. Nende uurimiseks võib kaaluda kompleksuuringu teostamist. Keskkonnaamet tõi vastuskirjas välja ka seda, et osade kaitsealuste liikide nagu karulauk ja roomav akakapsas puhul on üsna tõenäoline, et need on park-

metsa levinud naabruses asuvatest aedadest. Sellised isendid kaitse all ei ole ja kitsendusi ei põhjusta.

Lisaks eelnevale on muret tekitanud, et elamuarendus tuleb Põltsamaa linna jaoks olulise veehaarde peale ja rikub vee kvaliteedi. Tegelikult on planeeringualasse jäävad maa-alad juba aastaid olnud inimtegevuse meelevaldas ning uus arendus ei ole eelnevate (osaliselt kestvate) tegevustega võrreldes keskkonnale oluliselt koormavam. Kõnealune veehaare asub planeeringualast väljaspool ning seda ümbritseb piiranguid seadev kaitsevöönd, millega on detailplaneeringu koostamisel arvestatud. Põltsamaa Vesi OÜ on planeeringulahenduse kooskõlastanud.

Põltsamaa Vallavalitsus on elamuarenduses seadnud prioriteediks Tõrakese parkmetsa ääreala, kuna seal on võimalik pakkuda atraktiivset elukeskkonda uutele elanikele. Piirkonnas on juba olemas kommunikatsioonid (ühisveevärk, kanalisatsioon, elekter, side), tegemist on valla omandis oleva maaga ning uued elamud ei tekita planeeringualal oluliselt suuremat keskkonnakoormust, kui seda tegi varasem lasteaed. Põltsamaa linna tihendamise seisukohast on väga loogiline jätkata elamuarendust Metsa tänava teisel küljel.

Antud detailplaneeringu elluviimine ei takista ajaloolise Uue-Põltsamaa mõisa parkmetsa säilitamist ja väärtustamist. Maastikulahenduse eksperthinnang näeb kruntidel ette sujuva ülemineku parkmetsaks ja võimalikult vähe- se kõrghaljastuse likvideerimise. Elamuarendus hakkab paiknema parkmetsa kõige vähem väärtuslikus osas. Suurem osa säilib parkmetsana ning säilivad ka olemasolevad ja kasutuses olevad liikumisradad. Metsa tänavalt (uuendatud planeeringulahenduse põhijoonise pos 15 ja 20 vahelt) on planeeritud kulgema kolmas kergliiklejate ligipääs Tõrakese parkmetsa. Planeeritav elamuarendus ei takista nüüd ega edaspidi Tõrakese parkmetsa parimat osa hoida ja seal arendusi teha selle parema hooldamise kui ka rekreatiivse kasutamise eesmärgil. Põltsamaa Vallavalitsus juhib tähelepanu, et antud detailplaneeringu ülesanne ei ole lahendada kogu Tõrakese parkmetsaga seotud problemaatikat. Detailplaneering keskendub siiski planeeringualale ja võimaliku uuringu käigus ilmselt ka teatavale puhvertsoonile.

Uuendatud Tõrakese kvartali detailplaneeringu, maastikulahenduse eksperthinnangu ja teiste antud planeeringu materjalidega saab tutvuda: <https://www.poltsamaa.ee/torukese-kvartal>. Täiendavat infot annab Põltsamaa Vallavalitsuse planeeringuspetsialist Kertu Anni tel 5309 6850 või e-postil kertu.anni@poltsamaa.ee.

Põltsamaa Vallavalitsus ootab jätkuvalt kõiki puudutatud isikuid, aga ka elamukruntide huvilisi aktiivselt Tõrakese kvartali detailplaneeringu menetlusprotsessis kaasa rääkima!

Põltsamaa valla 2024. aasta eelarve lühiülevaade

Põltsamaa valla 2024. aasta eelarve kogumaht on 22 miljonit eurot, mis jaguneb põhi-, investeerimis- ja finantseerimistegevuseks.

Väljaminekuid rahastatakse valla eelarvesse planeeritud tuludest, mis koosnevad maksutuludest (55%), saadud toetustest (37%), valla asutuste teenitud tuludest (7%) ja muudest tuludest (1%). Samuti on kasutatud likviidseid varasid ehk aasta alguses pangakontodel olevat raha. 2024. aasta eelarve tulud on planeeritud konservatiivselt tulenevalt majanduse olukorrast.

Eelarve kulud jagunevad valdkondlikult haridus (51%), sotsiaalne kaitse (16%), majandus ja keskkonnakaitse (15%), üldised valitsussektori teenused (9%) ning vaba aeg, kultuur (9%), mis omakorda jagunevad tööjõukuludeks (58%), majandamiskuludeks (26%), toetused (15%) ja muud tegevuskulud (1%). 2024. aasta eelarve põhitegevuskulude üks suurimaid muutujaid on olnud sotsiaalvaldkond ning seda tulenevalt 2023. aastal jõustunud hooldereformist. Sotsiaaltoetuste kulud on kasvanud 44%. Kasvanud on ka tööjõukulud tulenevalt miinimumpalga kasvust, üldhariduskoolide ja alushariduse õpetajate palgakasvust, tõstetud on valla huvikoolide õpetajate töötasusid ning samuti valla teiste asutuste töötasufonde, keskmiselt 5,1%. Võrreldes 2023. aastaga on vähendatud majandamiskulusid kuni 10%, mis on tingitud peamiselt energiahindade odavnemisest ning erinevate teenuste ümberkorraldamiste arvelt (nt teede- ja tänavavalgustuse hooldus, õpilaseveo korraldamine jm).

PÕHITEGEVUSE TULUD

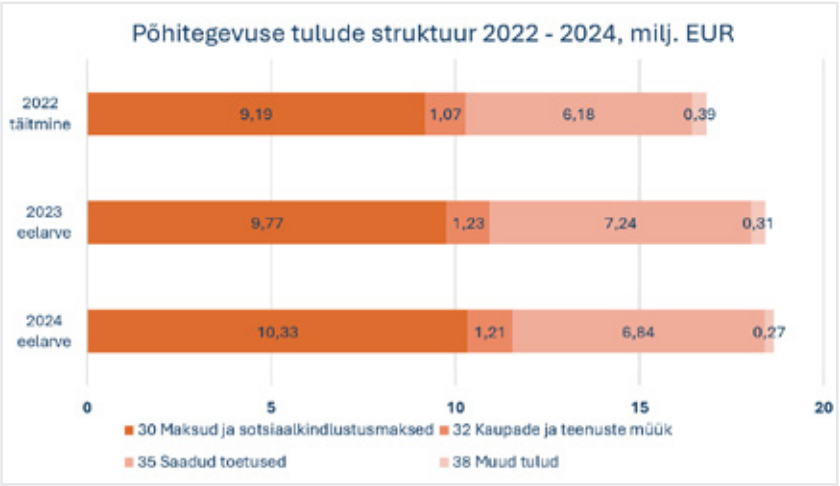
2024. eelarves planeeritud põhitegevuse tulud kokku on 18,7 miljonit eurot. See on 71 tuhat ehk 0,4% rohkem kui 2023. aastal.

Põhitegevuse tuludest suuri osa moodustab tulumaks, mille laekumine on planeeritud käesolevaks aastaks kokku 9,9 miljonit eurot, mis on 5,6% enam kui 2023. aastal. Kasv tuleneb üldisest palgataseme tõusust ning kohalike omavalitsuste rahastamissüsteemi muudatustest. Muude maksude laekumine on planeeritud kogusummas 447 tuhat eurot.

Saadavad toetused on eelarves kokku 6,8 miljonit eurot, mis on võrreldes 2023. aastaga vähenenud 5,5%. Toetuste vähenemine tuleneb rahastamissüsteemi muudatustest. Osad varem toetusfondist eraldatud toetused kajastuvad tulumaksu all. Näiteks toetus üldhoolduse kuludeks, asendus- ja järelhoolduskuludeks ning matusetoetuseks.

Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 1,2 miljonit eurot, mida on 3,5% vähem kui 2023. aastal. Tulu kasv tuleneb eelkõige haridusalasest ning kultuuri- ja kunstialasest tegevusest.

Muudeks tuludeks on kohaliku tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasu ning tasu vee erikasutusest, kokku 265 tuhat eurot. Muud tulud on seoses kaevandusmahtude vähenemisega viimasel aastatel langenud.

	2024 EELARVE	2023 EELARVE	2022 EELARVE TÄITMINE	MUUTUS (2024 VÕRRELDDES 2023) %	EUR
PÕHITEGEVUS	18 615 934	18 065 085	15 268 186	3,0	550 849
INVESTEERIMIS- TEGEVUS	2 611 345	3 290 993	5 275 929	-20,7	-679 648
FINANTSEERIMIS- TEGEVUS	711 100	711 100	605 524	0,0	0
KOKKU	21 938 379	22 067 178	21 149 639	-0,6	-128 799

Tabel 1. Kulud eelarveosade kaupa.

	2024 EELARVE	2023 EELARVE	2022 TÄITMINE	MUUTUS (2024 VÕRRELDDES 2023) %	EUR
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	18 615 934	18 065 085	15 268 186	3,0	550 849
PÕHITEGEVUSE KULUD VALDKONDADE LÕIKES					
01 ÜLDISED VALITSUS- SEKTORI TEENUSED	1 740 868	1 408 709	1 268 236	23,6	332 159
04 MAJANDUS	961 246	1 007 208	969 834	-4,6	-45 962
05 KESKKONNA- KAITSE	127 620	126 230	108 070	1,1	1 390
06 ELAMU- JA KOM- MUNAALMAJANDUS	1 598 610	1 575 887	1 352 720	1,4	22 723
08 VABA AEG, KULTUUR, RELIGIOON	1 714 368	1 746 755	1 610 028	-1,9	-32 387
09 HARIDUS	9 499 147	9 652 301	8 092 724	-1,6	-153 154
10 SOTSIAALNE KAITSE	2 974 075	2 547 996	1 866 573	16,7	426 073

Tabel 2. Põhitegevuse kulud tegevusvaldkondade lõikes.

PÕHITEGEVUSE KULUD

Põhitegevuse kulud on kokku 18,6 miljonit eurot, mis on 551 tuhat eurot ehk 3% enam kui 2023. aastal.

Tööjõukulude keskmine kasv on 5,1 % ning eelkõige on seda suurendatud 2023. aasta eelarve vaba jäägi arvelt ning riigipoolsest toetusfondist (õpetajate palgakasv).

Majanduskulud on vähenenud 10%, kuna 2023. aastal viidi ellu mitmeid projekte, energiahinnad on odavnunenud ning toitlustuskulusid on vähendatud vastavalt 2023. a eelarve täitmisele.

Haridusvaldkonna kuludest, mis moodustab 51% valla eelarvest, rahastatakse riigi eelarvest läbi toetusfondi 41%. Toetusfondist suurima osa moodustab üldhariduskoolide õpetajate palgatoetus. Omavalitsus finantseerib tugispetsialistide, abipersonali ja lasteaedade personali tööjõukulud.

Suurimaks muutujaks on sotsiaalvaldkonna kulud, mis on valdkondlikult võrreldes 2023. aastaga kasvanud 17%. Tulenevalt hooldereformist on sotsiaaltoetuste kulu kasvanud 44%.

Kasvanud on üldised valitsus-

sektori teenuse kulud tulenevalt IT-teenuse ümberkorraldustest ja reservfondi kajastusest, mis on eelarves planeeritud summas 180 000 eurot.

INVESTEERIMISTEGEVUS

Investeerimistegevuse tulud summas 536 000 eurot moodustuvad tagasilaekuvatest laenudest, saadud sihtfinantseerimis toetustest ja põhivara müümisest.

Tagasilaekuvateks laenudeks on Põltsamaa Vallavara OÜ-le lasteaia ehitamiseks ja tänavavalgustuse renoveerimiseks antud laenude tagasimaksed summas 231 tuhat eurot ja SA Põltsamaa Tervis laenu tagasimakse 35 tuhat eurot. Sihtfinantseerimise toetus summas 70 000 eurot on riigipoolne toetus hajaasustusprogrammile. Põhivara müügitulu 200 tuhat eurot on kavandatud teenida vallale kuuluvate hoonete, korterite, kinnistute ja sõidukite müügist.

Investeerimistegevuse kulud kokku 2024. aastal on 2,6 miljonit eurot. Investeeringute all on kajastatud projektide omaosalused, kuid toetussummasid ei ole näidatud, kuna mitmed projek-

tid on veel menetlemisel. Lisaks viiakse osa investeeringuid ellu läbi valla osalusega äriühingu Põltsamaa Vallavara OÜ-ga, mille toetussummad ei kajastu valla eelarves. Investeeringutest eelistab Põltsamaa vald tegevusi, millele on võimalik saada toetusi.

Rahaliselt suuremad investeerimisobjektid 2024. aastal on planeeritud järgmised:

- Esku lasteaia-kogukonnahoonne - kogu investeering 1,6 miljonit eurot, millest valla omaosa on 530 tuhat eurot. Projekti periood 2,5 aastat.
- Põltsamaa linnaruumi arendus - kogu investeering 2,5 miljonit eurot, millest omaosa on 870 tuhat eurot. Projekti periood 2,5 aastat.
- Põltsamaa ühisgümnaasiumi hariduslinnaku õueala - kogu investeering 1,13 miljonit eurot, millest omaosa on 410 tuhat eurot. Projekti periood 2,5 aastat.
- Pajusi ühisvee- ja kanalisatsioonisüsteemi rajamine - kogu investeering 300 tuhat eurot.
- Jalgteede ehitused: Kõpu-Lai saare tee lõpetamine, Põltsamaa Viljandi mnt jalgtee ja Puurmani jalgtee projekteerimine - kokku 185 tuhat eurot.
- Elamuarendus - Põltsamaa Ülase tn maa ost 130 tuhat eurot ja Tõrukese elamukvartali arendustegevus 70 tuhat eurot.
- Põltsamaa lossi müüritööd ja jooksev arendus - kokku 150 tuhat eurot.
- Avalike teenuste hoonete remont (õpilaskodu, päevakeskus ja spordihooned) - kokku 150 tuhat eurot.

FINANTSSEIS

Põhitegevuse tulem ehk tuludekulude vahe, mis peab olema null või positiivne, on 37 tuhat eurot. Tagasihoidlik eelarve tulem on tingitud 2024. aasta eelarve tulude konservatiivsest planeerimisest. Füüsilise isiku tulumaksu laekumise kasvu on prognoositud 5,6%, millest 2,5% on pensionitulud. Võrdluseks riigipoolne prognoos keskmiseks tulumaksu laekumise kasvuks on prognoositud omavalitsustele 10%. Lisaks on suur osa 2024. a planeeritud kulude kasv kaetud 2023. a eelarve vabast jäägist.

Netovõlakoorumus suureneb 59%-lt 63,5%-le ja laenukoormuseks on planeeritud 2024. aasta lõpuks 11,7 miljonit eurot. Laenugraafiku järgsed laenu põhiosa tagasimaksed on 711 tuhat eurot. Laenukohustiste intresside kuluks on planeeritud 440 tuhat eurot.

Likviidsete varade muutus on 700 tuhat eurot, mis kajastab aasta alguses pangakontodel oleva raha kasutamist põhikulude katmiseks. Vajalik on hoida piisavat likviidsete varade mahtu, et tagada maksevõime.

Kokkuvõttes jälgib eelarve tasakaalu ning keskendub oluliste valdkondade arendamisele ja projektidele.

TASUB TEADA

HAJAASUSTUSE PROGRAMMI 2024. AASTA TAOTLUSVOOR AVANES 1. VEEBRUARIL

Hajaasustuse programmi eesmärgiks on tagada maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ning aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades.

Programmiga toetatakse hajaasustuse piirkonnas puurkaevu rajamist (majapidamises joogivee kättesaadavuse tagamine; võimalik on esitada ka ühistootlust kortermaja või eramajade puhul), biopuhasti paigaldamist (elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimist tagava süsteemi rajamine), juurdepääsutee (aastaringne ligipääsetavus) ja elektrisüsteemi rajamist (juhu, kui majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga).

Juhime tähelepanu, et puurkaevu rajamiseks ja biopuhasti paigaldamiseks on vajalik taotleda vallast vastavad load (ehitusteatis, -luba). Selles osas annab nõu vallavalitsuse ehitusspetsialist Gilmar Krživets (gilmar.krzivets@poltsamaa.ee, 525 1610).

Toetuse taotlemise tingimused ja nõuetekohane taotlusvorm koos lisadokumentidega on olemas ja leitavad valla kodulehel: <https://www.poltsamaa.ee/et/uldteave-hajaasustuse-programm>.

Taotluse täitmise ja esitamise osas on abiks arendusspetsialist Katrin Kairo (katrin.kairo@poltsamaa.ee, telefon 5472 0470) ning tehniliste küsimuste osas (puurkaevu asukoht jms) maa- ja keskkonnaspetsialist Ain Valu (ain.valu@poltsamaa.ee, telefon 509 8517).

Esitatud taotlusi hinnatakse hindamisjuhendi alusel, mille tulemusena moodustatakse pingerida. Hindamisel võetakse arvesse leibkonna jaoks laheneva kitsaskoha olulisus, investeeringu vajalikkus, kulude põhjendatus, kuni 18-aastaste (k.a) majapidamises elavate isikute arv (mida rohkem kasusaajad, seda rohkem punkte saadakse) ja taotletava toetuse suurus kasusaaja kohta.

Kui taotletavale rajatisele on kehtiv ehitusteatis või -luba valla valitsuse poolt antud, siis sõlmitakse kolmepoolne toetusleping (kohalik omavalitsus, ehitaja, taotleja) ning taotleja võib koostöös ehitajaga rajatise ehitama asuda. Peale ehitustööde lõppu ja vajalike dokumentide esitamist ehitisregistrile, väljastatakse kasutusteatis või -luba ning taotleja on kohustatud esitama vallale toetuse kasutamise aruande. Kui vald on toetuse aruande heaks kiitnud, siis toimub toetuse väljamaksmine ehitajale.

Hajaasustuse programmi panustavad nii riik kui ka kohalik omavalitsus. Toetus moodustab kuni 67% ja taotleja omaosalus peab olema vähemalt 33%. Hajaasustuse programmist on võimalik 5 aasta jooksul taotleda kokku kuni 6500 eurot.

Põltsamaa vald on programmi tegevusteks planeerinud 2024. aasta eelarvesse 70 000 eurot.

KATRIN KAIRO

arendusspetsialist

tel 5472 0470

katrin.kairo@poltsamaa.ee

VALLAVALITSUSE TEATED

Põltsamaa vallavalitsus annab teada, et seoses muutlike ilmastikuoludega on linna tänavate libetusetõrje planeerimine olnud keeruline. Pluss- ja miinuskraadide tihe vahetumine muudab erinevad libedusetõrje viisid loetud tundide jooksul kasutuks, see tähendab, et killustik vajub jää sisse ning karestamine muutub samuti lühikese aja möödudes taas libedaks. Teostame libetusetõrjet vastavalt ilmastikuoludele, kuid jälgime ka töö tegemise ajastamisel libedusetõrje püsivust, et vältida asjatut kulu lühiajalise tulemuse saamiseks. Täname tähelepanelikke vallakodanikke, kes on meile jooksvalt infot andnud probleemsete kohtade osas. Kui märkate teeoludes probleeme (k.a tekkivad lõõkaugud), siis palume nendest jätkuvalt esimesel võimalusel teavitada, et saaksime neile kiirelt reageerida.

Piirkondade lõikes talihoolduse kontaktid on leitavad <https://www.poltsamaa.ee/lumelukkamine>.

Huvitegevuse analüüs

Sõlmiti leping Põltsamaa valla huvitegevuse ja kultuuriteenuste tõhusa teenusmudeli prototüübi väljatöötamiseks.

Põltsamaa Vallavalitsus viis läbi hanke „Põltsamaa valla huvitegevuse ja kultuuriteenuste tõhusa teenusmudeli prototüübi väljatöötamine“. Teenuse osutamise leping maksumusega 19 500 eurot sõlmiti MTÜ Hea Hariduskorraldusega ja koostöös on juba kaardistatud täpsemalt valdkonnad ning ülesanded, mis teostada tuleb. Järgneva sammuna on teenuse osutajad koostamas ja läbi viimas küsitlusi erinevatele sihtrühmadele, et tulemustele tuginedes hakata analüüsima hetkeiseisu ja leidma võimalikke viise valdkonna tõhustamiseks.

Põltsamaa Vallavalitsuse eesmärk on saada tõhus ja jätkusuutlik huvitegevuse ja kultuuriteenuste teenusmudel, mis arvestab valdkonna vajadusi ning tagab lastele ja täiskasvanutele parimal viisil huvitegevuse ja kultuuriteenuste pakkumise.

Uuringuks on saadud toetust „Kohalik ja regionaalne arendusvõimekus“ meetmest. Kogu projekti kavandatud eelarve on 26 906,90 eurot, millest toetus 18 834,83 eurot ja valla omaosalus 8072,07 eurot.

MTÜ Hea Hariduskorralduse tööd veavad eest Marika Saar, Marleen Viidul ja Triin Kaaver.

Tolmutõrje vallas

Põltsamaa Vallavalitsus ootab hiljemalt 22. märtsiks kinnistuomanike kirjaliku sooviavaldust tolmutõrjetööde teostamiseks aadressile info@poltsamaa.ee. Tolmutõrjetööd teostatakse valla eelarvest järgmistel tingimustel:

- maksimaalne tolmutõrje lõigu pikkus ühe kinnistu kohta on 200 meetrit;
- elamu asub kohalikule kruusakattega teele või avalikku kasutusse antud erateele lähemal kui 50 m;
- kinnistu omanik on esitanud hiljemalt 22. märtsiks 2024. aastal kirjaliku sooviavalduse, vallavalitsus ei ole kohustatud aktsepteerima pärast eelnimetatud kuupäeva laekunud avaldusi;
- tolmutõrje teenuse taotleja peab olema rahvastikuregistri andmetel Põltsamaa valla elanik.

Esitatavas avalduses peab olema toodud järgnev info:

- kinnistu aadress;
- katastritunnus;
- kinnistu omaniku;
- telefon;
- e-post.
- tolmutõrjet vajava teelõigu pikkus meetrites.

Ümberkorralduste mõju Põltsamaa vallas ja Põltsamaa vald arvudes

Põltsamaa vald on omavalitsuste ühinemisjärgselt läbi teinud mitmeid olulisi reforme, mis on võimaldanud mitte ainult kohandada elanike arvu vähenemise ja erinevate sektorite väljakutsetega, vaid ka suurendada investeringuid ja luua uusi võimalusi valla arenguks.

Toome ülevaate viimastest vallas toimunud muudatustest ja nende mõjudest.

HARIDUSVÕRGU ÜMBERKORRALDAMISE JA ENERGIA-TÕHUSUSE MEETMETE MÕJUD PÕLTSAMAA VALLAS

Valdade ühinemisjärgselt oli Põltsamaa vallas kümme laste- ja üldharidusasutust, kus mõne asutuse näitel oli 6-klassilises koolis 17 õpilast ehk klassi kohta keskmiselt 2-3 last. Põltsamaa valla elanike arv on viimase 15 aastaga vähenenud ligi 25%, õpilaste arv sealjuures vähenenud ligikaudu 40%. Negatiivne tendents prognooside kohaselt kahjuks jätkub. Olukorras, kus nii laste kui ka inimeste arv väheneb, tuleb omavalitsustel leida lahendusi, et jätkuvalt tagada kvaliteetne avalik teenus.

Haridusreformi järgselt ehk alates septembrist 2021 on vallas kolm haridusasutust:

- 1) Põltsamaa Valla Lasteaed õppekohtadega Põltsamaal, Adaveres, Eskus, Lustiveres, Pisisaares ja Vägaris;
- 2) Põltsamaa Ühisgümnaasium õppekohtadega Põltsamaal, Adaveres, Lustiveres ja Vägaris (haridusreformiga suleti Esku ja Pisisaare);
- 3) Lasteaed-põhikooliks liidetud Puurmani Mõisakool.

Tulemusena on kokkuhoitud kuludelt, mis arvestades inflatsiooni ja ühishangete mõju jäävad suurusjärku 500 000 eurot aastas. Kokkuhoiule on kaasa aidanud tööjõu- ja juhtimiskulude vähenemine, majanduspersonalide konsolideerimine, vähenenud õppehoonete ruutmeetrite arv (majanduskulude kokkuhoid), hoonete energiatõhususe tagamine, uus liginullenergia lasteaed. Kokkuhoid kuludelt on võimaldanud vallas suurendada tugispetsialistide arvu, tõsta töötasusid ja teostada investeringuid.

Tehtud on mitmed investeeringud haridustaristusse, viimase nelja aasta jooksul kokku 7 miljoni euro eest. Nende hulgas Lille tn õppehoone energiatõhusus ja pööninngu korruse väljaehitus 714 830 eurot (aastane arvestuslik energiakulude kokkuhoid ca 9000 eurot + kolitud muusikakool 20 000 eurot), Puurmani lasteaia energiatõhusus 770 000 eurot (kokkuhoid 34 345 eurot aastas), Põltsamaa uus lasteaed 5,22 miljonit eurot (kokkuhoid 72 000 eurot aastas), õpilaskodu I korruse renoveerimine tugikeskuseks 232 000 eurot.

PÕLTSAMAA VALD ON OPTIMEERINUD ASUTUSTE JUHTIMIST

Optimeeritud on asutuste juhtimisi, mis tähendab, et ühel valdkonnal või objektil on selgelt üks haldaja ja arendaja. Majandustöötajad kõigi valla asutuste peale on koondatud kokku Põltsamaa Halduse alla.

1. Sihtasutuse Põltsamaa lossi ja parkide arenduse lõpetamine 2019. aastal. Sihtasutus Põltsamaa

lossi ja parkide arendus põhitegevus oli Põltsamaa linnuse kompleksi igapäevase majandustegevuse korraldamine ja ruumide rentimine. Seal töötas üks inimene ning omatulu osa oli marginaalne. Seega ei olnud sihtasutuse selliselt jätkamine otstarbekas ning tegevus otsustati koondada Põltsamaa Vallavara OÜ alla. Vallavara arendada olid mitmed valla puhke objektid (nt Kamari, Kuningamäe) ning suuremahulised investeeringuprojektid.

2. Põltsamaa muuseumi liitmine Põltsamaa Vallavara OÜ-ga 2020. aastal. Muuseum tegutses lossikompleksis rentnikuna ja eraldi kolme töötajaga asutusena. Kuna lossikompleksi haldamine oli juba üle antud Põltsamaa Vallavara OÜ-le, siis oli mõistlik sinna alla liita ka muuseum.

Eelneva kahe ümberkorralduse eesmärk oli sisuline strateegiline suunamuutus pärandi ja turismivaldkonna taristu arendamisel ja haldamisel, läbipaistvam ja motiveeritum juhtimine ja vastutus, omatulu teenimisele ja projekti rahastuse maksimaalsele kasutamisele suunamine, mida viimaste aastate arendused ilmekalt ka tõestavad.

3. Puurmani Mõisa sihtasutuse lõpetamine ja varade üle andmine Puurmani Mõisakoolile 2019. aastal. Puurmani Mõisa sihtasutuse hoones tegutses Puurmani Mõisakool, kes oli sihtasutuse rentnik. Arvestades nii majanduslikke kui ka seadusandlikke argumente, oli mõistlik anda kogu kooliga seotud tegevused, varad ning nendega seotud tööjõud üle valla ja kooli alluvusse.

4. Põltsamaa raamatukogude ümberkorraldamine 2018. aastal. Ühe juhtimise alla toodi kõik piirkonna raamatukogud. Täna tegutsseb valla raamatukogu seitsmes asukohas.

5. Põltsamaa valla kultuuriasutuste ümberkorraldamine 2018.-2019. aastal. Põltsamaa Kultuurikeskuse alla toodi Puurmani ja Pajusi rahvamajad.

6. Pisisaare Spordikeskuse tegevuse lõpetamine 2019. aastal. Pisisaare Spordikeskuse, kes tegutses eelkõige rahvaspordi edendamise- ga, tegevused viidi sihtasutus Põltsamaa Sport alla.

Raamatukogu, kultuurikeskuse ja spordiasutuste ümberkorraldused on aidanud optimeerida asutuste juhtimist ning jaotada paindlikumalt ajas vähenevaid ressursse.

7. Põltsamaa Halduse asutamine 2018. aastal. Põltsamaa Halduse asutamise tingis vajadus korraldada valla omandis olevate hoonete, rajatiste, haljasalade, muude maastike, seadmete, inventari ning muu vara kasutamine otstarbekamalt ja efektiivsemalt ning luua tingimused asutustel (sh haridus, kultuur, sotsiaalne jne) tegeleda eelkõige oma põhifunktsioonidega mitte hoonete haldamise ja majandamisega. Seega on mitmes etapis Põltsamaa Halduse alla viidud erinevaid teenuseid ja tegevusi – sh majandustöötajad, koristajad, kokad, tänavavalgustuse, teede ja tänavate hooldus jpm. Tänaaseks töötab asutuses üle 70 inimese ning tegevuste keskne haldamine on toonud aastas kokku-

hoidu ligikaudu 400 000 eurot.

ÜMBERKORRALDUSED LOOVAD EELDUSEID INVESTEERINGUTEKS

Põltsamaa vallavanem Karro Külänurm sõnas ajalehele Vooremaa (ilmus 02.02.2024): „Tänu neile ümberkorraldustele ja reformidele, mis oleme eelnevatel aastatel teinud, saame nüüd enam investeerida ja eks see paistab kokkuvõttes sellest tabelist ka välja. Ümberkorraldused on võimaldanud suurendada palgafondi ja taotleda rahastust paljudest projektidest-fondidest.“

PÕLTSAMAA VALD ARENDAB INVESTEERINGUTEGA ELUKESKKONDA

Ühinemisjärgselt laenu ja toetus- te kaasabil tehtud suuremad investeeringud. Toome neist väikse ülevaate:

- tervisekeskuse rajamine – ca 2,1 miljonit eurot;
- Kamari veelauakeskuse rajamine – ca 2,3 miljonit eurot;
- Põltsamaa lasteaia rajamine – ca 5,5 miljonit eurot;
- õppehoonete renoveerimine – ca 1,5 miljonit eurot;
- valla teede ehitus – ca 6,5 miljonit eurot;

Näitaja	Jõgeva vald	Mustvee vald	Põltsamaa vald
Elanike arv 01.01.2024	13 086	5226	9296
Maksumaksjate arv – 2023 (sh osakaal elanikest)	6612 (51%)	2361 (45%)	4181 (45%)
Keskmine töötasu maksumaksja kohta	1302	1218	1564
Valla palgal olevate inimeste arv (sh osakaal maksumaksjatest)	573 (8,7%)	231 (9,8%)	400 (9,6%)
2023. a põhitegevuse tulud (sh elaniku kohta)	24 524 823, elaniku kohta 1776	9 738 058, elaniku kohta 1864	18 537 315, elaniku kohta 1994
2023. a tulumaksu tulu (sh elaniku kohta)	12 845 293, elaniku kohta 981	4 273 154, elaniku kohta 818	9 384 282, elaniku kohta 1010
2023. a põhitegevuse kulud (sh elaniku kohta)	23 628 503, elaniku kohta 1711	8 996 974, elaniku kohta 1722	17 479 74, elaniku kohta 1880
Laenukohustused 31.12.2023 seisuga (sh elaniku kohta)	15 336 252, elaniku kohta 1110	4 472 959, elaniku kohta 856	9 805 151, elaniku kohta 1055
Netovõlakoomus (võetud laen/põhitegevustulud)	60,7 %	39,5 %	59 %
Aastane laenu tagasimakse koos intressiga, sh elaniku kohta?	2 216 225, elaniku kohta 160	523 912, elaniku kohta 100	1 087 100, elaniku kohta 117
2023. a investeeringute maht	2 013 809	522 321	1 782 000
2023. a väljastatud ehituslubade arv	130	82	73
2024. a plaanitavate investeeringute maht	300 000	1 699 051	1 700 000
Vallavalitsuse ametnike arv, sh osakaal elaniku kohta	61 (0,5%)	32 (0,6%)	31 (0,3%)
Vallavalitsuse ametnike keskmine palk	1734	1688	1832
Huvikoolide õpetajate-treenerite keskmine palk	1356	1350	1432
Õpetajate keskmine palk	1917	1826	1945
Kooliõpetajate lasteasutuste õpetajate keskmine palk	1528	1608	1610
Toetused: Sünnitoetus Ranitsatoetus Matusetoetus	600 260 450	700 (kahes osas) 150 250	800 (kahes osas) 150 250

Tabelis toodud andmed Jõgevamaa kolme omavalitsuse kohta, mille koostas ajaleht Vooremaa. Näitajad põhinevad aastast 2023.

- tänavavalgustuse uuendamine – ca 2,2 miljonit eurot;
 - Põltsamaa lossi arendus – ca 4,2 miljonit eurot;
 - linnaruumi arendus – 0,8 miljonit eurot.
- Lähema 3-5 aasta jooksul on planeeritud investeerida:
- linnaruumi arendusse, mis algab 2024 – kokku 3 630 000 eurot;
 - Esku üürimaja rajamine ja linna elamuarendus (taristu) – kokku ca 2 700 000 eurot;
 - Põltsamaa Halduse teenus- hoone ja Kuningamäe spordi- kompleksi hoone rajamine ja kompleksi arendus – ca 1 500 000 eurot;
 - eakate teenusmaja rajamine – ca 2 600 000 eurot;
 - Lille tn 2/3 - hariduslinna- ku õppehoone renoveerimine, summas 720 000 eurot;
 - SA Põltsamaa Tervis hoone energiatõhusus – ca 1 500 000 eurot;
 - Puurmani-Jõgeva maantee jalgteed – ca 300 000 eurot.

Uks edukateks investeeringuteks on jätkuvalt avatud ning vald jätkab aktiivset panustamist kogukonna heaolusse ja arengusse ning üle ei saa me ka ümberkorraldustest.

Kogukonnaenergeetika võimaldab kogukonnal kasu saada

Viimased aastad on toonud katustele paigaldatud päikesepaneelide buumi. Aastaks 2035 prognoositakse, et Eesti kodude katustel võiks neid olla tänasest kolm korda rohkem, ning katta veerandi majapidamise elektritarbimisest. Tootvaid tarbijaid on täna üle 15 000, ent kohalikul tootmisel on veel kasutamata võimalusi, mis jäävad individuaalselt ja ettevõttena tegutsemise vahele – kogukonnaenergeetika. Need on energiaprojektid, mida veetakse ühistulistel alustel ning mis pakuvad otsest kasu kohalikele kogukondadele.

Kogukonnaenergeetika algatused võivad võtta mitmesuguseid vorme: need võivad olla kogukonna omandis olevad taastuvenergia paigaldised (näiteks päikesepaneelid või tuulikud), pakkuda elektrisõidukite või -jalgrataste laadimisteenuseid või olla energiatõhususprogrammid või renoveerimisteenused. Samuti võivad need olla kogukonnapõhised energiakooperatiivid, mis hoolitsevad soojusmajandusteenuste eest või pakuvad muid teenuseid energiaturul.

Seadusandluses on kirjas kaks sarnast, detailides erinevat varianti: taastuvenergia kogukonnad ning kodanike energiakogukonnad. Ent neid ühendab sama printsiip – neis osalemine annab võimaluse olla energiatootmise ja kasutamise otsuste juures ning mõjutada seda, kuidas energiat toodetakse ning kuhu selle kasud liiguvad. Energiatarbijana oleme passiivsed turul osalejad – stepslist tuleb elektrit ja selle tarbimise eest tasume teenusepakkujale. Kogukonnaenergeetika kaudu aga jääb suur osa otsustusest kohalikele tasandile – rahalise kasu teenimise kõrvalt saab määrata ka teisi hüvesid. Näiteks energiaühistu võib otsustada, et liikmed saavad teenuseid soodsamatel või stabiilsematel tingimustel, sellega kaetakse kohaliku kogukonna ühiseid vajadusi või pakutakse kohalikele lisandväärtust pakkuvatele ettevõtetele ligipääsu taastuvatele energiaallikatele.

Kogukondlik energiatootmine paigutatakse tarbimiskoha vahetusse lähedusse või kasutatakse ära vabu pindu näiteks katustel. Seetõttu puudub sel tugev negatiivne mõju looduskeskkonnale. See vähendab survet loodusele ning mõjutab otseselt ka energiakadude vähenemist. Kohalikud energiaprojektid loovad töökohti ning panustavad rohkema raha ringlõõs kaudu kohalikus majanduses. Nad vähendavad ka sõltuvust kesketest energiavarudest, kasvatavad energiasõltumatust ja vastupidavust, eriti maapiirkondades. Kuna energiateemades osaleb tavapärasest laiem ring inimesi, siis hõlmavad kogukonnaenergia algatused sageli ka haridusprogramme ja korraldavad teavituskampaaniaid, mis suurendab energiateadlikkust ning -tõhusust. Sarnastele probleemidele lahenduse otsimine, ühised otsused ning ühiselt leitud võimalused projektide rahastamiseks soodustavad sotsiaalset ühtsust, tuues elanikud kokku jagatud eesmärgi ümber, julgustades nii koostööd ning vastastikust toetust. Kokkuvõtteks pakub kogukonnaenergia kogukondadele võimalust oma energiatulevikku ise juhtida, tuues kaasa mitmesuguseid sotsiaalseid, majanduslikke ja keskkonnanalaseid eeliseid.

12 omavalitsust Eestist, 22 maaomavalitsust Hispaaniast ning 10 organisatsiooni osalevad energiakogukondade projektis „Taastuvenergiiale ülemineku edendamine maapiirkondade energiakogukondades“ (EC4RURAL). Rahvusvahelise projekti eesmärk on aidata kohalikel omavalitsustel ja kogukondadel üle minna puhtale energiale, tagades samal ajal maapiirkondade ja kohalike kogukondade aktiivne osalemine.

2023. aasta sügisel alanud projekti käigus aidatakse kaasa kohalike taastuvenergia kogukondade loomisele, et tugevdada energiasõltumatust, edendada elu maapiirkondades ja vähendada energიაvaesust, lisaks luuakse e-õpivara ning viiakse läbi põhjalik koolitusprogramm kohalikele kogukonnale. Projekt kestab neli aastat.

Kui soovid rohkem teada saada kogukondlikust energiatootmisest, oled oodatud osalema EC4RURAL projekti avaseminaril. Rohkem infot leiab Eesti LEADER Liidu kodulehelt <https://leaderliit.eu/ec4rural> ja Facebooki lehelt <https://www.facebook.com/eestileaderliit>.

INGRID NIELSEN
Eestimaa Looduse Fond

Põltsamaa noortekeskuse tegemistest

Eestist sai neli inimest osaleda Ungaris, Budapestis Erasmus+ projektis teemal „ICT& SM“. Tiimi juhiks oli meie noorteka töötaja Helena, tiimis osalesid ka PÜG kolleeg Jaanika Pärn ja kaks Viljandi Kesklinna Kooli töötajat.

Projekt tutvustas IKT ja sotsiaalmeedia (SM) mõjukat rolli noortele kodanikuarengus aktiivselt kaasa aitamisel, eriti seoses COVID-19 pandeemiast tulenevate väljakutsetega. Neid tehnoloogiaid võimendades püüab algatus varustada noorsootöötajaid vahendite ja oskustega, mis on vajalikud noorte kodanikuteggevuses osalemise toetamiseks ja julgustamiseks.

Tänapäeval on väga oluline IKT ja SM innovatsiooni edendamisel, ettevõtlusvõimaluste loomisel ja värske ideede inspireerimisel noorte kaasamiseks nende kogukondadesse ja kogu maailma. Kui meie ühiskond soovib tegusaid ja uenduslikke noori, siis vahendid ja meetodid peavad toetama uuendusi! Loodame, et ka meie noortekeskusesse IKT tuleb ja suudame noortele pakkuda lahendaid võimalusi ja tegevusi tehnika toel.

Lõppkokkuvõttes oli kogu projekti eesmärk suurendada noorsootöötajate suutlikkust edendada neid digitaalseid platvorme kasutavate noorte inimeste kodanikuaktiivsust.

Lisaks pikkadele koolituspäevadele ja põhjalikule kodutöödele, saime avastada koos Budapesti ja sõita palju ühistranspordiga!

Kõige kasulikum ja väärtuslikum, mida

Noortekas noortega koos, noorte jaoks!

Alates jaanuarist oleme märganud veidike värskest ja uut lähenemist noortekeskuses. Nimelt uus meeskonnaliige Helena on toonud veidike teismoodi hingamist noorsootöö maastikule. On juba mõnda ruumi kohandatud, mugavdatud ja tehtud toremaid kohtumisi noortega. Lisaks on koos Kätlin Mattisega avatud Puurmani noortetuba, mis noortele avatud teisipäeviti ja neljapäeviti. Üheskoos on sinna organiseeritud heade inimeste abiga uuem mööbel. Lisaks on noorsootöötajatega meeskonnana motivatsiooni töökoosolekuid tehtud ja käidud Sauga noortekeskuses külas inspireatsiooni püüdmis. Lisaks on võõrustatud majas juba huvitavaid koostöökohtumisi ja keskusele leitud tublisid koostööpartnereid ja toetajaid.

MISMOODI EDASI!

Koolivaheajal on tulemas suur üritus noortega REFRESH, mille raames noortega koos tehakse suur koristustalgud – koos

Vasakult Kätlin Mattis, Merle Vaht, Helena Nõmmik, Kati Mikk.

koristatakse noortekas puhtaks ja viiakse ära ebavajalik. Lisaks välisele koristusele toimuvad ka mõtete puhastus, ehk paneme noored unistama, mis tegevusi nad soovivad ja milline võiks olla ruumi-

võtsime kaasa Erasmus+ projektist: Helena: „Mina sain palju rohkem enesekindlust! Ei ole mitte midagi rasket ei suhtluses ega programmis. Kõigega saab hakkama, suhtumisest loeb kõik! Enda tiimijuhi rolli suhtusin tõsiselt ja järgmine kord tean ka, mida ma enam ei teeks ja paremini teeksin! Mega lähedaid kontakte sain ja isiklikult sain ka Põltsamaa noortekale türklastega koostööprojekti! Sain täiega power’it, mida ja kuidas oma noortega koolitusi teha ja neid üles ehitada! Lisaks veel kihvte nn „reeglite“ mõtteid noortekale! Suurim kasu oli sellest kogemusest see, et nüüd on julgem ka ise kirjutada mõni Erasmus+ projekt ja Eestis, meie Põltsamaal võõrustada projektis osalejaid. Nüüd on ka hea koostöö algatus PÜGi Jaanikaga tehtud ja nii mõningaid mõtteid üheskoos mõlgutatud!

Lisaks kogu rahvusvahelise kogemusele sain ka kogemuse meie enda eestlastega suhtluses ja koostööst! Aitäh Eesti poolt saatvale organisatsioonile Pro Consensio!“

de kujundus ja paigutus. Ehk õnnestub ka Eesti Avatud Noortekeskuse ühenduse Ideepuhuri jaoks kirjutada projekt. Ootame noori väga Refresh koristustalgutele, et üheskoos teha meie noortekas noortele parimaks kohtumispaigaks. Lisaks välisele soovib noorteka meeskond kasvata da enda toetajaskonda ja oleme leidnud aktiivseid tublisid kogukonnaliikmeid, kes hakkavad meil märtsikuus vabatahtlikult huviringe andma. Kokku neljale liikmele lisanduks kuus inimest, kes hakkavad meie keskuses huviringe läbi viima kas igapälaselt või kord kuus.

Märtsikuus kuulutab noortekeskus oma huviringide võimalused välja.

Iganädalaselt keskendub keskus avatud noorsootöö põhimõttele, kus noortel on võimalik vaba tahte alusel osaleda organiseeritud tegevustes või ise oma vaba aega keskuses sisustada.

Noortekeskus – parim koht noortele! Koht, kus kohtuvad noored, noorus!

Tegus aasta algus Põltsamaa valla lasteaias

Aasta algus on olnud Põltsamaa valla lasteaia lõbus ja põnev. Lasteaia kõikide õppekohtade koolieelikud omandasid teadmisi ja kogemusi esmaste esmaabi võtete kohta. Koolitaja Liina Mikk viis läbi eakohased teoreetilised ja praktilised õpitoad, mille käigus said lapsed proovida nii plaastri panekut ja haava sidumise kõrval ka stabiilse külili asendi tehnikat. Õpitoas toimusid ka põnevad arutelud erinevate väikeste õnnetuste ja kannatanute abistamise üle. Tegevuste käigus korraldati üle hädabi number 112 ning tähtsa numbri kinnistamiseks osaleti Häirekeskuse loomekonkursil „Lumest lumele“ 112.

Jäätmete sorteerimine ja taaskasutus on samuti väga aktuaalne ja oluline teema. Õppekohtades käis külas Keskkonnake, kes rääkis lastele prügi sorteerimisest ja sellest, kuidas meie keskkond puhtana ja jätkusuutlikuna hoida. Keskkonnakese õpitoas õppisid lapsed, kuidas sorteerida prügi õigesti. Nii saadigi teada, et kollasesse konteinerisse tuleb panna plastikut ja metallist pakendid, ka piima- ja mahlapakid. Papp- ja paberpakendid tuleb panna sinisesse ning kui klaasist purk on kergelt pestud, siis tuleb see panna rohe-

lisse konteinerisse. Meelde tuletati ka, et prügi koht on prügikastis, mitte metsas ning pandimärgiga taara tuleb viia hoopiski poodi tagasi. Vaadati õpetlikku filmi, mis jutustas vahvatest tegelastest Purgi-Peeterist, Limonaadi-Lutsust, Kile-Kunnarist, Pakendi-Pillest ja Karbi-Katist. Lapsed said ise prügi sorteerimist ka proovida, saadi palju teadmisi. Lisaks käis Põltsamaa õppekohas külas Eesti Metsloomauhing. Nemat jagasid teadmisi, mis juhtub, mets-

loomadega, kui prügi satub metsa alla. Saadi teadmisi metsaelanike tegemistest talvel, kuidas päästa talvel ärganud siili. Kuidas oleks õige toita külmal ajal linde ja kuidas saada teada, kui vana on põder. Lapsed said ise teha pai talveunest ärganud siilikesele, kes oli hetkel metsloomauhingu hoiukodus kevadet ootamas.

Õöbiku rühma lapsed võtsid aga ise ette õppekäigu Iglucraft OÜ-sse, kus tutvuti iglusaunade ja iglumajakeste ehitamise erinevate etappidega. Lastel oli võimalus seal meisterdada lindude pesakaste. Tore oli, et ettevõtlikud isad ehtasid lasteaia õuele lumest iglu, kuhu mahtus korraga sisse terve rühmatäis lapsi. Vahvaid lumekujusid ehtasid ja meisterdasid lapsed kõikides õppekohtades. Põltsamaa õppekohas toimus Siidisabade rühma üleskutsel lausa vahva lumekujude konkurss. Meisterdati rõõmsaid ja värvilisi lumekujusid lasteaia hoovi, kõige populaarsem meisterdatud lumekuju oli draakon. Veel oli tehtud kass koos hiirega, karupesa, jännes, lumememmed ja Rõõmutroll. Fantastilised lumekujud rõõmustasid nii lasteaia oliaid kui lasteaeda tulijaid.

Põnevat ja üllatusterohket draakoni-aasta algust!

Jõgeva maakonnas käivitus nelja aastane noorte suunatud projekt „Iga Jõgevamaa noor on ühiskonna osa“

Projekti eesmärk on NEET-olukorras (inglise keeles *not in education, employment or training* ehk noored, kes ei õpi ega tööta) ja riskis noorte suunatud valdkonnaüleste ja lõimitud tugitegevuste kaudu suurendada maakonna noorte valmisolekut töö- ja hariduselus osalemiseks. Ehk aidata leida noortel siht, kuidas ennast teostades ühiskonnas kasulik olla. Oluline roll on projektil ka kui ennetustegevusel, et motiveerida noori ühiskonnas aktiivne olema ning oma kohta leidma. Seetõttu on tegevuse sihtgrupiks kõik Jõgevamaa 13-29aastased noored.

Jõgevamaal on 2023. a oktoobri seisuga ligemale 220 noort vanuses 16-29 aastat, kes ei õpi ega tööta. Põhjuseid selleks on palju ja väga erineva sisuga. Jõgevamaa vallad on seljad kokku pannud ja otsustanud üheskoos uurida, mis põhjustel noored on koju jäänud ning otsides üheskoos lahendusi leida võimalusi noortel tagasi kooli või tööturule jõuda.

Lisaks projekti koordinaatorile, kes juhib projekti kulgu Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskuse poolt, töötavad Jõgevamaa kohalikes omavalitsustes noorte heaolu spetsialistid (juhtumikorraldajad), kelle ülesandeks on NEET-olukorras või riskis noortega kontakti loomine, nende toetamine ja üheskoos lahenduste ning väljundi leidmine.

Jõgeva vallas on noorte heaolu juhtumikorraldajaks sotsiaaltöö peaspetsialist (lastekaitse valdkond) Liivi Noormägi (liivi.noormagi@jogeva.ee; 5884 6933).

Mustvee vallas on noorte heaolu juhtumikorraldajaks lastekaitse spetsialist Svea Auväärt (lastekaitse@mustvee.ee; 5345 1550).

Põltsamaa vallas on noorte heaolu juhtumikorraldajaks sotsiaaltööspetsialist Helina Kalev (helina.kalev@poltssamaa.ee; 5193 4166).

Kui Sina tead mõnda noort (olgu ta lähisugulane, tuttav, naaber või lihtsalt Sinu külas elav noor) vanuses 16-29, kes ei õpi ega tööta ja võib vajada tuge, siis võta julgelt meie spetsialistidega ühendust.

Kui Sinuga võtab spetsialist ühendust, siis selleks, et uurida, kuidas Sul läheb. Võib-olla leiata koos tegevusi, mis muudaksid Sinu päevad tegusaks. Iga noort toetatakse talle sobilikul viisil, tegevused on vabatahtlikud ning toimuvad vastastikusel kokkuleppel.

PROJEKTI PERIOOD ON 01.01.2024 – 31.12.2027
PROJEKTI ABIKÕLBULIK SUMMA ON 436 879,93 €
PROJEKTI TOETATAKSE EUROOPA ÜHTEKUULU-
VUSPOLIITIKA FONDIDE VAHENDIST
(EUROOPA SOTSIAALFOND+ (ESF+))

Noorte omaalgatusliku projektivoor

08.02 lõppes projektikonkursile „Võim noorte käes!“ taotluste esitamine, mis kujunes vägagi edukaks. See oli võimalus noortel enda unistustele ühe sammu lähemale liikuda, saada uusi kogemusi ja Põltsamaa valda arendada. Iga noor sai taotleda 250 € ja sellega midagi kasulikku ära teha. Täname kõiki taotluste esitajaid, saime neid kokku lausa kuus! Taotlused on kätte saadud ja komisjon vaatab need üle ja otsustatakse, kes saab toetuse.

06.02.2024 toimus Puurmanni Mõisakoolis noortevolikogu koosolek, mida juhatas meie esimees Iti Tõnts. Meil käis külas Evelyn Sepp JAEK-ist ning ta tutvustas meile projekti, milles on võimalus muuta malevavorme. Päevakorra punktis oli ka noorte omaalgatuslike projektide taotlusvoor, Jõgevamaa II loometalgud, noortefestival augustis ja Erasmus+ projekti tutvustus. Kõige lõpus, kui olime teemad ära arutanud, tegi meile Puurmanni kooli vilistlane Grettel Liset Möldri kooli tutvustuse ja räägiti maja ajaloost.

PÕLTSSAMAA NOORTEVOLIKOGU

UUDISEID PÕLTSSAMAA ÜHISGÜMNAASIUMIST

Kultuuridevaheline õpiränne

Novembri alguses sõitis Põltsamaa Ühisgümnaasiumi ja Läti Pāles pamatskola 24-liikmeline grupp Nordplus projekti kohtumisele Fääri saartele, et koos sealsete eakaaslastega põnev projektinädal veeta teemal „Avastamas maailma uute tehnoloogiatega“. Nüüd veebruari alguses külastasid Läti ja Fääri saarte õpilased ning õpetajad Põltsamaad.

Külalised võeti vastu tervituskontserdiga, mis oli ülesehitatud kohalikule kultuurile. Projekti kohtumise teisel päeval toimus mitmeid huvitavaid tegevusi. Hommikupoolse osa päevast tutvusid külalised Põltsamaa ajaloo, külastati lossi ning kirikut. Külalistega tuli kohtuma ka Kangrukoja perenaine Kersti Pook. Õpilastel oli võimalus näha spetsiaalseid telgi, mille peal on kootud Põltsamaa kiriku vaibad. Pärast lõunasööki tutvustati üksteisele eelmisel päeval alustatud rühmatöö tulemusi. Õpilased tegutsesid rahvusvahelistes rühmades ning nende ülesanne oli tehiskultuuri kaasa viia Põltsamaa linna sobiv kohvik koos kolmekäigulise menüüga. Menüüs pidid olema esindatud kõigi kolme riigi rahvustoidud. Päeva lõpetuseks mindi üheskoos Kuningamäele kelgutama.

Nordplusi projektikohtumisel said õpilased võimaluse tegutseda erinevates väljakutseid pakkuvates töötubades. Kolmapäeval toimetati virtuaalreaalsuse prillidega ning lahendati ülesandeid põgenemistoas. Oma loovust ning digioskusi sai proovile panna projektilogo kujundamisel. Sis-

ka päeva lõpus kujundasid vahetusõpilased endale Põltsamaa Kunstikoolis klaasitükikestest Põltsamaa linnast inspireeritud pardi ning said külastada Ekspressionismi näitust.

Neljapäeva veetsid Nordplusi projektis osalejad Olustveres. Ilm oli talviselt karge ning imeilus. Sai nautida hobusega saanisoitu, uudistada topiseid ning puuhobuste näitust. Laudas kohtuti erinevate koduloomade ning -lindudega. Eestile omas- te loomade hulgas kohtas ka eksootilise- maid, näiteks merisiga ja alpakasid. Seejärel said õpilased võimaluse osaleda pakutruki ning keraamika töötoas. Pärast uhket lõunasööki mõisahäärberis asuti taas Põltsamaa poole tee. Päeva lõpetas kehali- se kasvatus õpetaja Priit Kärg, kes viis Felixhallis läbi põnevaid sportlikke mänge.

Fääri saartel teadupärast puid ei kasva, v.a üksikud erandid. Seepärast pakuti projektikohtumisel külalistele võimalust külastada kohalikku ettevõtet Puit-Profiil. Lähemalt sai uuritud kogu tootmisprotsessi algusest lõpuni. Pärast lõunasööki ootas aga õpilasi ees mäng Kahoot, milles tuli end proovile panna kolme riigi kultuuri tundmises. Seejärel hääletati parima projektilogo valimisel ning võitjaks osutus PÜG'i õpilase Rasmus Nikkeli kujundatud logo.

Sisukas projektinädal lõpetati ühiselt noortekeskuses tegutsedes, sõbrapäevakaarte joonistades, kringlit küpsetades ning lihtsalt sõpradega koos olles. Õpetajad külastasid õhtul veel Jõgeva Kaunite Kunstide Kodu, kus kuulati Männiste perebändi kontserti.

Koolilaul 2024

Traditsiooniline Põltsamaa Ühisgümnaasiumi Koolilaul tegi tubli tagasituleku. Aastaid pausil olnud üritus on saanud sisse uue hingamise. Õpilased Martin Suursaar, Iti Tõnts, Johanna Järva, Tauri Kalmet, Melissa Maikalu, Jakob Vilhelm Maikalu soovisid lauluvõistluse taas- elustamisega innustada osavõtjaid ja pakkuda publikule põnevaid elamusi. Noori abistas ka

Põltsamaa valla arendus- ja kommunikatsioonispetsialist Jan Müür.

Auhinnad jagati välja kolmes kategoorias:

PÕHIKOOLI KATEGORIA:

1. koht Kirsti Suni lauluga „True colors“;
2. koht Sidelle Miljand lauluga „Et uus saaks alguse“.

GÜMNAASIUMI KATEGORIA:

1. koht Tauri Kalmet lauluga „Rahu“;
2. koht Oliver Žukovitš lauluga „Oja laul“.

PUBLIKU LEMMIK ESINEJA:

Pille Järva, Maris Orav, Anu Pajo, Sinne Saar- „Simmanipolka“.

Koolilaulul on kindlasti oluline osa õpilaste koolikogemusest ning need mälestused jäävad püsima aastateks.

JAANIKA PÄRN

Põltsamaa Ühisgümnaasium kutsub õppima!

SISSEASTUMINE PÕLTSSAMAA ÜHISGÜMNAASIUMISSE!

15.02 - 15.04.2024
Sisseastumistaotluste esitamine

18.03 - 17.05.2024
Sisseastumisvestlused

1.06.2024
Kinnitus Põltsamaa Ühisgümnaasiumisse õppima pääsemise kohta

15.06 - 28.06.2024
Dokumentide esitamine digitaalselt

Esita taotlus siin:

20.03.2024
PÜG lahtiste uste päev

Meie koolist saad väga hea ettevalmistuse eluks ja edasisteks õpinguteks!

Küberkaitse ja infotehnoloogia

- Programmeerimine
- Mehhatroonika
- Küberkaitse ja digiteenused
- Turvalise võrgunduse alused
- Sissejuhatus infoturbesse
- Joonestamine
- Erialane inglise keel
- Riigikaitse

Majandus ja ettevõtlus

- Rahatarkus
- Organisatsiooni- käitumine
- Investeeringud
- Õpilaskirjandus
- Äriplaan ja raamatupidamine
- Äriinglise keel

Draama

- Heli- ja valgustehnika
- Draama ja teater
- Etenduse analüüs
- Kirjandus ja film
- Loov eneseväljendus
- Teatrikirjandus
- Tants
- Lavastus

HUVITAV

Haridusjuhtide aastakonverents

Põltsamaa Ühisgümnaasiumi direktor Annela Ojaste ning õppejuhid Maive Noodla ja Kadri Suni osalesid Pärnu haridusjuhtide aastakonverentsil.

Seekord otsiti aastakonverentsil tasakaalupunkti, et kuidas olla elujõulised juhid ja oma organisatsiooni tervelt edasi viia.

Arutlusel olid teemad sellest, mis on hästi ja halvasti Eesti hariduses, kes juhib koolijuhti, kuidas õpetada 21. sajandi oskusi ja kas reaalinete oskused toetavad teadmisi humanitaarias. Ühtlasi uuriti ka, kas säästa või laenata, mida saab teha haridus- asutuses julgeolekualase meelsuse kujundamisel ning millised teemad on hetkel haridusministri laual.

Haridusjuhtide aastakonverents oli väga sisukas ning andis palju uusi ideid ja väljundeid koolielu edendamiseks.

JAANIKA PÄRN

Seisa oma tervise eest!

HPV - inimese papilloomiviirus ja vaksineerimine (vaksineeritakse tüdrukuid ja poisse vanuses 12-18 a).

KAITSE VÄHI EEST KA OMA POEGA!

FAKT NR 1
HPV võib põhjustada vähki.
HPV on ohtlik viirus, mis põhjustab mitmeid pea-, kaela- ja genitaalpiirkonna vähijuhte ning vähieelseid seisundeid. Nakatuda on lihtne, see võib juhtuda isegi intiimsete puudutuste kaudu.

FAKT NR 2
Sa saad ennast vähi eest kaitsta.
Lase ennast HPV vastu vaksineerida kindlasti juba 12-14-aastaselt, sest siis on see kõige efektiivsem. Selles vanuses on vakt-siin kõigile noortele tasuta. Täiendavalt võimaldatakse HPV vastast vaksineerimist ka kõigile 15-18-aastastele, kes pole varasemalt HPV vastu vaksineeritud.

FAKT NR 3
Vaksineerimine koolis on lihtne.
Vaksineerimine HPV vastu toimub enamasti koolis, mis on õpilaste jaoks mugav ja lihtne võimalus end viiruse eest kaitsta. 12-17-aastaste puhul on vaksineerimise aluseks lapsevane-ma kirjalik nõusolek, 18-aasta-sed võivad otsuse vaksineeri-miseks teha iseseisvalt. Põhjen-datud juhtudel võib vaksineeri-da ka perearstikeskuses, mis on 12-18-aastastele tasuta.

Põhjalikumalt saab lugeda Eesti Tervisekassa veebilehelt <https://vaksineeri.ee/hpv>.

SÕELUURINGUD 2024. AASTAL
Rinnavähi sõeluuringule kutsutakse naisi vanuses 50-70 ja 74-aastased iga kahe aasta tagant.

2024. aastal on kutsu-tud rinnavähi sõeluuringule ravi-kindlustatud ja ravikindlustama-ta naised sünniaastaga 1950, 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972, 1974.

Rinnavähi sõeluuringule saab aja broneerida www.tervisepor-taal.ee või helistades telefonil 731 9411 tööpäevadel kell 8.00-16.00.

Emakakaelavähi sõeluuringu-le kutsutakse naisi vanuses 30-65 iga viie aasta tagant.

2024. aastal on kutsutud emakakaelavähi sõeluuringule ravikindlustatud ja ravikindlusta-mata naised sünniaastaga 1959, 1964, 1969, 1974, 1979, 1984, 1989, 1994.

Kui kuulud antud aastal sõel-uuringu sihtrühma, võid pöörduda otse SA Põltsamaa Tervis registratuuri 775 1248 või 5552 2150 või www.tervisepor-taal.ee.

Jämesoolevähi sõeluuringule kutsutakse 60-68-aastaseid mehi ja naisi iga kahe aasta tagant.

2024. aastal on kutsu-tud jämesoolevähi sõeluuringule ravikindlustatud ja ravikindlusta-mata naised ja mehed sünniaas-taga 1956, 1958, 1960, 1962, 1964.

Kui kuulud antud aastal sõel-uuringu sihtrühma, võid pöördu-da otse oma perearsti poole.

Põltsamaa Raamatukogu - 110

Põltsamaa Lugemise Ringi põhiki-ri registreeriti 11. mail 1914 Riias Liivi-maa Kubermanguvalitsuse poolt. Oma tegevust alustati 8. juunil 1914 esimese üldkoosolekuga, kus kõneles „raamatu hariduselisest tähtsusest“ A. Schulzen-berg. Ringil oli 82 liiget. Peagi esitati Liivimaa Kubermanguvalitsusele palve avada ringi liikmetele tasuta raamatu-kogu-lugemistuba. 20. oktoobril 1914 edastas Liivimaa Kubermanguvalitsu-se juhatuse palve kubernerile ning 24. oktoobril 1914 saadi luba raamatukogu avamiseks.

ESIMENE LUGEMISSELTS EESTIS ON REGISTREERITUD PÕLTSAMAAAL
2024. a tähistame Põltsamaa Raama-tukogu 110. sünnipäeva. Mulle meel-dib raamatukogu vanusest rääkides mainida alati ära ka seda, et tegeli-kult on Põltsamaal tegutsenud luge-misring juba palju varem, 1772.-1800. a. W. Hupeli Põltsamaa lugemisseltsina, mis on esimene üldhariva eesmärgiga tegutsenud lugemisring Eestis. Seega saame uhkusega öelda, et Põltsamaal registreeritud esimene lugemisselts oli tegev juba 252 aastat tagasi.

RAAMATUKOGU ON RAAMATUTE KODU
Anu Raud on öelnud: „Minu arva-tes kodu, kui siia on kasvanud alla armastuse juured, siis see on nii jõuli-ne ja tore koht ja siis ei ole tõenäoli-selt mitte mingit kiusatust ega taht-mist seda kunagi maha jätta.“ Tooksin siia võrdluse raamatukoguga. Kes on lugenud raamatuid ja saanud „maitse suhu“ juba lapseeas, siis see nii naljalt lugemist ei jäta. Meie elukaares võib ju olla ka keerukamaid ja pöörase-maid perioode, mil raamatute lugemi-seks aega napib, aga aeg annab arut-lust... Ma väga loodan, et varem või hiljem jõuab igaüks meist raamatute juurde, sest lugemine on üks nii oluli-ne iseendaga olemise võimalus. Endas-se vaatamise aeg. Eriti veel tänapäeva kiire elutempoga maailmas.

SÜNDMUSED RAAMATUKOGUS
Ümmarguse sünnipäeva-aasta tähis-tamiseks korraldame mitmeid ette-võtmisi ja seda terve 2024. a vältel. Väga oluliseks pean, et raamatuko-gu panustab Eesti lipu 140. aastapäe-va tähistamisele, korraldab üle-eesti-lisi maaraamatukoguhoidjate suvepäe-vi, osaleb Põltsamaa valla allasutuste ühises noortefestivali projektis, võtab osa kohvikutepäevast ja teeb veel palju muud huvitavat, mida siinkohal kiiru-

ga etteruttavalt välja tooma ei hakkaks. Jälgige reklaami!

Kohe-kohe on saabumas kaua ooda-tud Anu Raua vaibanäitus ning märt-sis viime läbi luulekonkursi. Sidusi-me luuletuste kirjutamise kodu teema-ga, sest /.../siia on kasvanud armas-tuse juured. Hoiame seda, mis on oma. Külla on tulemas erinevaid kirjanikke ja üllatuskülalisi. Eelistame sel aastal just Põltsamaaga seotud esinejaid. Lisaks on meil plaan teha koostööd, et viia läbi malesimultaan jne. Oleme avatud koostööpakkumistele ja uutele ette-panekutele. Plaan on korraldada luge-jatele rahuloluküsitlust. Jätkuvad ka väga hästi toimima saanud keeleõppe võimalused ukrainlastele.

KOOSTÖÖ
Suur rõõm on näha igapäevaselt lapsi ja täiskasvanuid, kes meie uksest sisse astuvad. Tullakse õpetajate juhendami-sel, vanematega koos, sõprade seltsis, koolikaaslastega, isekeskis, teel poodi, soovist uue lugemisvara järele, sünd-musest osa võtma, sportlikke tegevusi tegema või niisama jalutamise mõttes. Peaasi, et tullakse. Küll me kõigile sobi-va raamatu või tegevuse välja pakume. Raamatukogus töötavad inimesed, kes teevad oma tööd südamega ja tunnevad suurt rõõmu, kui saavad meie külaliste-le abiks olla.

RAAMATUKOGUS ON HEA OLLA
Olen aeg-ajalt raamatukogus leti taga ja kohtun meie lugejatega. Need on minu arust kõige ilusamad hetked raama-tukogus. Tahaks kõigiga juttu puhu-da ja küsida, kuidas tal läheb. Hoian end targu vaos, sest ei sobi ju kohe ise aktiivselt vestlust arendama hakata. Aga kui juba jutuks läheb, siis teema-dest puudust ei tule, sest meil aia-äär-ne tänavas... on ju ühine.

PIDUPÄEV
Põltsamaa Raamatukogu pidulik sünni-päeva tähistamine toimub 1.10.2024. Valisime oktoobri ja selle kuupäe-va, sest kohe-kohe on sel ajal algamas raamatukogupäevad. Kuupäeva meelde jätmiseks on mul hea soovitus: numbri-kombinatsioon 110 - 1.10.

Hoiame end sel aastal siis ühiselt pidulikkuse lainel. Ühtlasi käib meie-ga „sama jalga“ ka Põltsamaa Muusi-kakool. Önne ka neile ning kiidusõ-nad, sest naabritega on meil tõesti vedanud!

VIIVIKA LEPP
Põltsamaa Raamatukogu direktor

Väärikate ülikool

7. märtsil kell 13.00

Põltsamaa Kultuurikeskuses

Kavas loeng:

- „Liikumise vajalikkus” - Ivi Vaher

Lisainfo: ehtel.valk@poltsamaa.ee või 53943940

Sõpruse Kodu tegemised

Sõpruse Kodu kliendid käisid Loopre ratsa-talus vastla-päeva puhul saanisõitu tegemas.

Klientidel oli väga tore ja elamusteroh-ke päev! Klien-tidele oli see juba eelmine aasta väga meeleolukas ja seekord juba teati, mida oodata. Ilm oli küll natuke jäine, aga meie meeleolu see ei seganud. Meie inimesed on väga tegusad ja tublid, veede-tud sai tore pealelõuna.

Aitäh kõigile, kes ürituse toimumisele kaasa aitasid!

Põltsamaa Kultuurikeskuses alustab

16. ja 18. aprill
Kell 15.30 – 19.00

VALGUSTEHNIKU ALGKURSUS

Juhendaja Teater Endla valguskunstnik ja TÜ Viljandi kultuuriakadeemia õppejõud
Margus Väigur

Põltsamaa valla gümnasistidele TASUTA
Täiskasvanutele 100.- (2 x 3,5 tundi)

Kursustele pääseb kuni 5 õppurit.
Kandidaadid ootame hiljemalt 1. märtsiks soovivavaldust koos lühikese põhjendusega, miks valgustehniku töö teid huvitab.

Info ja kandideerimine:
5308 1314
gerda.kulli-kordemets@kultuurikeskus.eu

TERVE EESTI!			
PÕLTSAMAA JÕE 42. TALIMÄNGUD			
2024 MÄRTS			
PÕLTSAMAA VALLAS			
PÕLTSAMAA JÕE 42. TALIMÄNGUDE AJAKAVA			
9. MÄRTS	9:30	UISUTAMINE (TÄISKASVANUD)	ADAVERE UISURADA
	10:30	UISUTAMINE (LAPSED)	ADAVERE UISURADA
13. MÄRTS	18:00	SASKU	KOHVIK RIVAAL
14. MÄRTS	18:00	BRIDŽ	KOHVIK RIVAAL
16. MÄRTS	9:00-12:00	KALAPÜÜK	KAMARI JÄRV
	10:00	LAUATENNIS	FELIXHALL
	10:00	MALE	PÜG LILLE TN KOOLIMAJA SÖÖKLA
	10:00	KABE	PÜG LILLE TN KOOLIMAJA SÖÖKLA
	11:00	SISEPETANK	FELIXHALL
	12:00	SUUSATAMINE	KUNINGAMÄE TERVISERADA
	12:00	KOROONA	PÜG LILLE TN KOOLIMAJA
	13:00	JÄÄPALL	PÜG LIUVÄLI
17. MÄRTS	15:00	MÄLUMÄNG	PÕLTSAMAA LILLE TN KOOLIMAJA SÖÖKLA
	11:00	VÕRKPALL	FELIXHALL
	11:00	KORVPALL	PISISAARE SPORDIKESKUS

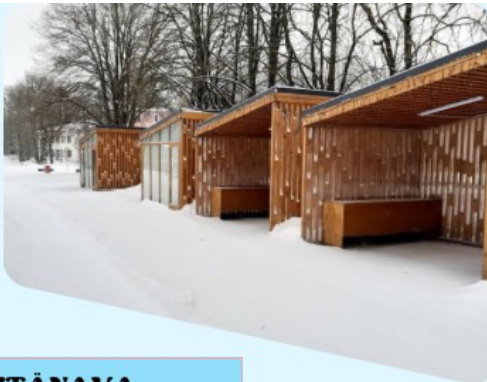
McGraw-Hill
 1221 Avenue of the Americas
 New York, NY 10020-1396
 Tel: 212 512 2000
 Fax: 212 512 2050
 E-mail: mcgraw-hill@mcgraw-hill.com

 UNIVERSITY OF TARTU
  Eesti Loodus
  Universidade de Vigo
  fesamp
  SAPIENS
  GEO LIPNICKA JA NIKANDOL LRI
  Tarto Regionaalne Energiasektorige
  OSPAR 2000
  Fundación Juana de Vega
  EUROPEAN UNION

Eesti Vähiliit
Elujõu Liit

INFO: 53737735

7. ja 8. juuni

Kunagi kord lõpeti kõik,
ka siis kui raske on uskuda.

„Naised on elu õied“. Näitusel naistepäevakaardid.